

К 63/3 11

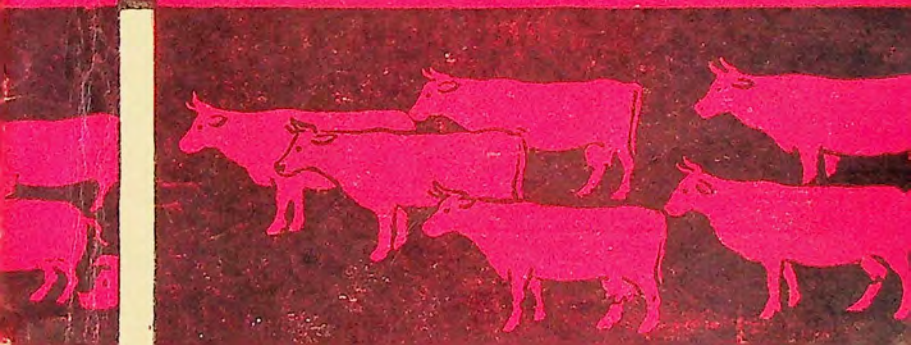

120000868043

И КОМИТЕТ НА БКП
И НАРОДЕН СЪВЕТ
РУСЕ

ЗА ВИСОКА ПРОДУКТИВНОСТ ОТ ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

март 1963 година

K 63

311

ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА БКП
ОКРЪЖЕН НАРОДЕН СЪВЕТ
РУСЕ

ЗА ВИСОКА ПРОДУКТИВНОСТ
ОТ ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868043

Русе, март 1963 г.

447285

К 476
11

636

• „Животновъдството да се развива по пътя на увеличаване броя на животните и непрекъснатото повишаване на тяхната продуктивност. Основен отрасъл на животновъдството и занапред да остане говедовъдството. В 1980 година едрият рогат добитък да достигне не по-малко от 3.3 мил. глави, а само кравите — 1.3 мил. глави. Да се увеличава овцевъдството, като едновременно с това, усилията се насочат към подобряване на породния състав и повишаване продуктивността на овцете. В 1980 г броя на свинете да достигне 4.3 мил. и на птиците 35 милиона при съответно 2.55 мил. и 23.4 мил. през 1960 година.

Продуктивността на селскостопанските животни да се увеличава непрекъснато, като в 1980 г надоеното мляко от крава да достигне не по-малко от 3000 л, а от биволица — 1200 л, настриганата вълна от овца — 3.8 кг, а носливостта на кокошка — 180-190 яйца.“

(из директивите приети на VIII конгрес на БКП)

Да достигнем и надминем успехите на първенците в животновъдството от 1962 година

Животновъдството в нашия окръг постигна големи успехи. Миналата година кооператорите произведоха обща животинска продукция за 19,400,000 лв. — с 5,800,000 лв. в повече от 1959 година, значително се увеличи броя на селскостопанските животни и птици, повиши се продуктивността им.

Голям дял за постигането на тези успехи имат челниците от нашите животновъдни ферми. Като прилагаха науката и челния опит в своята работа, като се трудиха упорито и всеотдайно през цялата година, те завоюваха отлични постижения. Сега кооператорите от окръга се гордеят с имената на нашите прекрасни първенци, като Билал Хасанов от Сливо поле, получил миналата година по 9,800 кг вълна от поверените му шилета, птицегледачката Мария Златева от Щръклево, която отгледа 14,000 пилета при ниска смъртност, доячът Ибрям Хасанов от Сливо поле, който получи от поверените му крави средно по 5,060 л. мляко и извоюва високото звание „петхилятник“, краварят Йордан Чонев от научно-изследователския институт в „Образцов чифлик“, надойл по 4,500 л. мляко от крава, стотонниците свинеугонтели Мирчо Василев от ДЗС — Русе, Йордан Борейков, Стефана Йорданова и Станчо Неделчев от Червена вода и много други самоотвержени труженици от нашите ферми.

Сега задачата е, широко да се разпространява и изучава опитът на нашите първенци, та всички животновъди да работят като тях, да достигнат и надминат успехите им. Изучаването на челния опит трябва да се превърне във всенародно движение, да стане първостепенно задължение на партийните и стопанските ръководители, на всички кооператори.

С цел да помогне на животновъдите по-добре да усвоят челния опит в нашия окръг, окръжният комитет на БКП и Окръжният наро-

ден съвет издават тази брошура, в която най-добрите наши овцевъди, говедари, птицевъди, свиневъди и коневъди разказват за своята работа. Тя ще помогне на кооператорите да се запознаят по-подробно с начина на хранене и гледане на животните в челните ферми, какви новости се прилагат там, каква е организацията на труда, механизацията на производствените процеси и др.

Ако всички птицевъди и овцевъди, всички говедари и свиневъди усвояват опита на първенците и заработят като тях, постигнат и надминат успехите им, животновъдството в окръга ще направи нова голяма крачка напред в ускореното си развитие, за народното стопанство ще бъде произведена много повече животинска продукция. Затова на работа! Най-задълбочено да изучаваме опита на нашите първенци, всички да заработим като тях, да достигнем и надминем успехите им!

Племенната работа по животновъдство в Русенски окръг

Успоредно с подобряването на храненето и гледането на селскостопанските животни и птици, за по-нататъшния бърз подем в животновъдството е безусловно необходимо да се провежда племенна работа. Създаването на високопродуктивно животновъдство, което да носи по-големи доходи и по-пълно да задоволява потребностите на населението с продукти от животински произход налага усъвършенствването на съществуващите и създаването на нови високопродуктивни породи животни. Разрешаването на този проблем е възможно само при добре организирана, научно обоснована племенна работа.

Добри условия за провеждането на системна и задълбочена племенна работа се създадоха след изграждането на обществените животновъдни ферми в ТКЗС и ДЗС на нашия окръг. С доставените от страната и внесените от чужбина мъжки разплодници се започна масово кръстосване на местните породи животни. Разкриха се в окръга първите пунктове за изкуствено осеменяване на овце и крави през 1952 година, а по-късно през 1955 и 1956 години се създадоха и станциите за изкуствено осеменяване на селскостопанските животни в Русе и Бяла. През 1954 г. в Русе се създава и първият племенен разсадник по коневъдство, а по-късно през 1957 г. и племенни разсадници по говедовъдство, овцевъдство и свиневъдство. Към ЗОС „Образцов чифлик“ през 1953 г. се открива отдел животновъдство с една от задачите, научно да осветлява въпросите по храненето и развъждането на селскостопанските животни. По-късно, през 1959 г. съществуващите племенни разсадници се обединяват в инспекция по племенно дело, която да организира, ръководи и контролира племенната работа по животновъдството.

В областта на говедовъдството инспекцията работи за създаването на нова порода Червено българско говедо от млечно-месен тип със здрава конструкция и хармонично телосложение, с ж. тегло 550 кг при пълновъзрастните крави, 3,300 кг млечност за 300 лактационни дни и 3.9 на сто мастни вещества в млякото.

В овцевъдството стои задачата да се създаде гънкорунна овца със средно живо тегло 50 кг, среден настриг на вълна 4 кг, млечност за лактационен период 80 л. и плодовитост — 130 агнета от 100 овце-майки.

В свиневъдството се работи за създаването на месен тип свиня, чрез разпространяване и усъвършенстване на Голямата бяла свиня при използването на нерези от желанния месен тип от същата порода.

Задачата в птицевъдството е разпространяване и усъвършенстване на общоползвателните породи птици, като Нюхемпшир и др., чрез сформирание на чистопородни стада. Наред с това се води селекционна работа и с яйценолната порода — Легхорн, стадага от която служат за производство на петли за провеждане на промишлено кръстосване в стоковите ферми.

По коневъдство се работи за създаването на тежковозен кон със среден ръст 151 см., обхват на свирката 21.5 см. и живо тегло 550 кг. масивен с добре развита костна система и мускулатура, подвижен и подходящ за селскостопанската работа и транспорт.

Задачите по различните въдства за създаването на нови и усъвършенстването на съществуващите породи животни и птици се осъществяват под ръководството на научни работници от Академията на селскостопанските науки-ръководители на отделните колективи по породи. За решаването на тези задачи работят специалисти от инспекцията по племенно дело, специалистите от стопанствата и колективите от животновъди в ТКЗС и ДЗС в тясна връзка и при активната помощ от страна на ръководствата на стопанствата и партийните комитети. Провеждат се редица основни зоотехнически и организационни мероприятия.

В станцията за изкуствено осеменяване гр. Русе действат 32 ценни високласни бичи, от които 25 чистопородни от Червената датска порода, 4 кръстоски I-во и II-ро поколение за вътрешно развъждане, два сименталски и един кулски. Поддържат се и използват за изкуствено осеменяване 88 коча от породите Асканийска и Меринофлайш. В ТКЗС и ДЗС през случната кампания на 1962 г. освен тези кочове са използвани още 191 асканийски, 160 меринофлайш и 22 добруджански меринос за вътрешно развъждане. От бичите в СИО през миналата година са осеменени 17,000 крави и юнци — 97 на сто от наличните в окръга, а от кочовете в станцията и тия на ТКЗС и ДЗС 134, 130 броя или сто на сто в окръга. В свинефермите на ТКЗС и ДЗС действаха през 1962 година 371 одобрени за разплод нерези, от които 349 порода Г. бяла и 32 Ландрас. През случната кампания на кобилите миналата година в 29 жребцови станции на окръга действаха 25 тежковозни и 5 източнобългарски жребци и бяха покрити 1540 кобили.

За придобиване на по-ясна представа за обмена на племенна та работа — броя на стопанствата и животните в тях, с които е работила инспекцията през 1957 и 1962 години даваме следната таблица:

СЕКТОР	Ер. стоп.		Бр. живот.		В т. ч. майки		Плем. фонд	
	1957 г.	1962 г.	1957 г.	1962 г.	1957 г.	1962 г.	1957 г.	1962 г.
Говедовъдство	12	19	3680	5315	1390	2509	—	20·5
Овцевъдство	5	14	9870	24600	7060	17700	7·6	11·5
Свиневъдство	2	10	—	—	101	450	5·4	9·8
Птицевъдство	—	7	—	10000	—	9200	—	4·3
Коневъдство	—	10	—	600	—	280	—	—

Данните от дадената таблица показват, че броя на животните в племенните и кандидат-племенни стада през 1962 година е значително увеличен в сравнение с 1957 год. Процента на обхванати де животни (племенния фонд), от общия брой на майките в ТКЗС и ДЗС е достатъчен за да осигури ремонта на основните стада и съответства за бързото подобряване на животновъдството в окръга.

В племенните и кандидат племенните стада и в болшинството от племенните ядра техниците животновъди при инспекцията по племенно дело извършват номериране и провеждат контрола на продуктивността на животните и птиците. През 1962 год. са контролирани 5.890 говеда, от които 2.576 броя крави, 224.600 броя овце, 461 броя свине майки, 12.700 броя птици и 580 коня. Получените резултати от контролата се обработват от техниците животновъди и нанасят в зоотехническите книги от зоотехниците при инспекцията, които работят със стадата в съответните стопанства.

Въз основа на данните от контролата ежегодно специалистите от инспекцията съвместно със специалистите в стопанствата извършват бонитировка-цялостна преценка на животните от племенните и кандидат племенни стада. Правят анализ на получените резултати и допуснатите слабости в работата и набелязват мероприятия за подобряването ѝ.

Ползвайки данните от бонитировката всяка година специалистите от инспекцията и стопанствата правят отбор и изключват от племенните и кандидат-племенни стада животните, които не отговарят на изискванията. Изготвят случайни планове, като най-ценните и

висококласни мъжки разплодници определят за челните елитно племенни стада. Така например в кравеята на ТКЗС Сливо по ле, Гол. Враново, Борисово, Бабово, Вятото и др. са определени по случен план и действат биците от СНО: СТРАХИЛ—107 с млечност на майката 5909 литра с 4.54 на сто м. в. млечност на бабата на бика 6,373 литра с 4.30 на сто м. в. от клас елит и желанния селекционно племенен тип; бик ШАНКО—30 с млечност на майката 5,113 л. и 4.13 на сто м. в. млечност на бабата 6,742 л. с 4.37 на сто м. в. получил призова награда на животновъдната изложба в гр. Пловдив през 1962 год на 18-десетия международен молстрен панаир и т. н. Едни от най-ценните кочове от СНО през случната кампания на овцете 1962 година № 347 и № 138 бяха определени и се използват за осеменяване на овцете от елитните стада в ТКЗС Сливо поле и ТКЗС Вятото.

През 1962 год. бе поставено добро начало в работата по преценка на биците по потомството. Специалистите от сектора Говедовъдство при инспекцията и научния сътрудник по говедовъдството от ССНИИ „Образцов чифлик“ обработиха данни и прецениха 9 червено датски бици, които са действували, а някои от тях действуват и сега в станцията за изкуствено осеменяване. С висок продуктивност и хубав екстериор се очертаха дъщерите на биците Делегат-148, Вал-68, Норванг-65 и Вест-20.

В последните две-три години в племенните и кандидат-племенните стада се организира производството на мъжки и женски разплоден материал за нуждите на стопанствата в нашия и други окръзи. За целта от специалистите при инспекцията са определени майките, от които да се оставят приплоди за разплод. Още в млада възраст се набелязват и заделят за доотглеждане определените животни, като се поставят при подходящи условия за хранене и гледане. Следи се отблизо тяхното развитие и всяко тримесечие при провежданите пргледы се изключват изостаналите и се заделят нови. Само през 1962 год. в ССНИИ „Образцов чифлик“ и ДЗС Русе са произведени 196 коча кръстоски за вътрешно развъждане и меринофлайш — 120 броя, от които от клас елит и 76 бр. I клас. В племенните стада на свинефермите в ДЗС Русе и Бяла миналата година са произведени и пласирани 355 нерезчета и 1,453 женски разплодни прасета от порода Голяма бяла. В кандидат-племенното говедовъдно стадо на ТКЗС Сливо поле са произведени две говежди бичета II-ро поколение за вътрешно развъждане. Сега са оставени за доотглеждане още три бичета в Сливо поле, Щръклево и Г. Враново, също второ поколение.

Ежегодно за стопанствата в окръга инспекцията осигурява доставката на 140-150 тънкорунни коча, 6-8 говежди бика за СИО и 5-6 биволски бичета. С участието на зоотехниците от ТКЗС и ДЗС се извършва преглед на действащите мъжки разплодници и се бракуват негодните, а одобрените се картотекират и оставят за ползване.

Оказва се помощ и дават указания при сформирването на племенните ядра в стоковите ферми и осъществява методическо ръководство при провеждането на племенната работа в тях. Разработват се дажби и осигурява в болшинството от стадата диференцирано хранене на животните по сезони. Зоотехниците от отделните сектори при инспекцията контролират отблизо и с помощта на УС на ТКЗС и специалистите осигуряват направлявано отглеждане на младите животни в съответствие с тяхното предназначение. в зависимост от осигурените фуражи в стопанствата.

Всяка пролет се организират от Инспекцията по племенно дело и Окръжния народен съвет пролетни прегледи и изложби на младите разплодни животни от племенните и кандидат-племенни стада и ядра. Чрез тях ежегодно се извършва преценка на резултатите от племенната работа с различните видове и породи селскостопански животни и птици. Показват се най-типичните животни от селекционно-племенния тип, обменя се опит при отглеждането на младите животни и се подлагат на обществен показ и преценка достиженията в развитието на животновъдството в окръга. На проведения през месец юни 1962 год. в Русе окръжен преглед-изложба бяха представени и премирани 124 женски разплодни телета и юници, 284 бр. агнета и шилета, 85 женски разплодни прасета и нерезчета, 92 бр. ярки и патици, 18 зайци и 32 разплодни кончета. Всички представени животни и птици бяха от новосъздаващите се породи и в болшинството от случаите близки до изискванията за желанния селекционно-племенен тип. На животновъдите и стопанствата бяха раздадени парични награди на обща сума над 5,000 лв. Най-добре бяха представени с младия говежди разплоден материал ТКЗС-ва Борисово, Сливо поле и ДЗС Русе, с агнетата и шилетата Сливо поле и ССНИИ „Образцов чифлик“, свиневъдите от ДЗС Русе, птицевъдите от Бабово и Караманово и коневъдите от ТКЗС Бабово и ТКЗС Борисово.

В организираната национална животновъдна изложба по случай 18 международен мострен панаир в гр. Пловдив през 1962 г., редица стопанства с животни от племенните и кан.-племенните стада, с чест представиха окръга. Тънкорунните овце кръстоски от

новосъздаващата се порода от ССНИИ „Обр. чифлик“ и ТКЗС Сливо поле получиха първа награда. Представените ремонтни прасета, свине-майки и нерези от ДЗС Русе и Бяла получиха също първа награда, а бик Шанко от СНО най-високата — призова награда. Добре се класираха и представените патици от ТКЗС-ва Щръклево и Бабово.

Благодарение на работата на специалистите от инспекцията и стопанствата, отзивчивостта и помощта на ръководствата на стопанствата и партийните комитети, като постоянен метод в работата на колективите от животновъди от племенните и кан-племенните стада се утвърди благородното социалистическо съревнование. През 1962 г. съревнованието между колективите от говедовъдните и овцевъдни племенни ферми бе спечелено от сливopolци, получили среден млеконадой от фуражна крава по 4,511 кг и среден настриг от овца по 5,473 кг. За тези високи постижения животновъдите бяха наградени с по 200 лева на колектив.

В резултат на подобреното хранене и гледане и провеждане на мероприятията по племенно дело в племенните и кан-племенните стада на окръга се получиха добри резултати. Промени се породния състав на стадата и се увеличи продуктивността на животните. В края на 1962 г. 56 на сто от кравите с които работи инспекцията са червени кръстоски, а при младите животни 98 на сто са червенодатски кръстоски. Отделни краве стада като тия в Борисово, Сливо поле, Г. Враново, Писанец, Вятково и др. придобиха заводски вид. При овцете в племенните и кан-племенни стада 74 на сто са тънкорунни и полутънкорунни, в свиневъдството всички животни са от Голяма бяла свиня и в птицевъдството 60 на сто нюхемпшир и 40 на сто легхорн. Средно от кравите в племенните и кан-племенни стада миналата година получихме по 3,160 кг мляко на фуражна крава при 1,992 кг среден млеконадой от всички крави в ТКЗС на окръга, и заехме челното място между инспекциите по племенно дело в страната. Колективът на челната ферма в района на инспекцията в Сливо поле, благодарение на упорития труд, постоянната помощ от УС на ТКЗС, на партийния комитет и стриктното изпълнение указанията на специалистите от сектора говедовъдство при инспекцията получи през 1962 г. по 4,511 кг мляко от фуражна крава. Много добри резултати получи колективите от к. пл. стада в Г. Враново — 4,185 кг и ССНИИ „Обр. чифлик“ — 4,326 кг мляко от фуражна крава. При женските телета до 6 м възраст средният дневен прираст за 1962 г. е 740 грама, 6-12 месеца — 580 грама, от 12-18

месеца — 520 грама и осигурява правилното развитие на животните в желаната насока. От бонитираните 1,332 крави е получена средна млечност от крава по 3,428 кг с 3.85% мастни вещества, а по лактации както следва: I-ва 3,108 кг с 3.85 на сто М. В., II-ра л-я — 3,432 кг с 3.89 на сто М. В. и на III-та и повече лактации по 3,546 кг с 3.84 на сто М. В. В племенните и к. племенни овци стада от района на инспекцията през 1962 г. е получен среден настриг по 5.034 кг. от овца срещу 4.483 кг през 1961 г. Получен е среден млеконадой за лактационен период по 89 литра и по 115 агнета от 100 овце-майки. Много добри резултати има ССНИИ „Обр. чифлик“, където средният настриг от овца достигна по 7.140 кг и ТКЗС Сливо поле със среден настриг 6.325 кг. В тези стопанства резултатите и при младите животни са показателни. В Сливо поле от 125 м. шилета са настригани средно 11 кг вълна, а в института — от 108 бр. по 11.026 кг. Решаващите фактори осигурили тези успехи в посочените стопанства са диференцираното хранене и провежданата системна и целенасочена племенна работа. В свиневъдството е подобрен типа на свинете в месно направление, и през 1962 г. 67 на сто от тях в племенните и кан. племенните стада са били от типа за месо, а само 23 на сто от месомастния. Благодарение на проведената племенна работа и правилното хранене на птиците от кан. племенните стада от 9,800 среден брой носачки през миналата година са получили средно по 150 броя яйца. Най-висока носливост достигнаха птицевъдите от ТКЗС Копривец по 174 яйца от носачка, следвани от ТКЗС Тръстеник със 167 яйца и Щръклево — 164 яйца. Добри са постиженията и в работата по създаването на тежковозния кон. Е редица стопанства като Вятково, Бабово, Борисово, ССНИИ „Обр. чифлик“ и други тежковозните кръстоски преобладават и се използват много резултатно в селскостопанската работа.

Към 31. XII. 1962 г. в племенните и кан. племенни стада на общия брой на племенните животни от новосъздаващите се породи по видове, които отговарят на селекционнo-племенния тип, бе следния: говеда — 1,706 бр., в т. ч. крави 236, овце — 3,250, в т. ч. овце-майки 2,100, свине-майки — 400; коне — 605, в т. ч. кобили — 280 и 9,800 птици.

Пред колектива на инспекцията стои задачата брой на племенните животни през 1965 г. да нарасне на: говеда — 1,000 бр., в т. ч. — 1,650 бр. крави, овце — 15,000 бр., в т. ч. овце-майки — 11,000 бр., свине-майки — 650 бр., коне — 680 бр. и птици — 28,000 бр. Да се получи средна продуктивност — 3,600 кг. мля-

ко от фуражна крава, 5.5 кг. среден настриг от овца, плодовитост при свине-майки — 12 прасета и средно по 165 яйца от носачка в племенните и кандидат-племенни стада.

За достигане на тези показатели и рязко подобряване на животновъдството в окръга е необходимо да се подобри храненето на животните и се въведе диференцирано отглеждане при всички видове животни. В племенните и кан.-племенни стада да се осигури годишно на крава по 3,500 крѐмни единици и 300 кг смилаем протеин, по 550 крѐмни единици и 50 кг смилаем протеин на овца, 1,450 крѐмни единици и 135 кг смилаем протеин на свиня-майка и на кокошка носачка 52 крѐмни единици и 5.5 кг смилаем протеин.

Не малък дял за изпълнението на тези задачи ще има и внедряването на челния опит и новостите в животновъдната практика. Показателен е факта, че новите почини в животновъдството намират добър прием и най-напред се зараждат в племенните стада на челните ферми в окръга. В племенното говедовъдно стопанство на ТКЗС Сливо поле най-напред се внедри серпуховския почин. Там се почна отначало свободното отглеждане на телетата в построения за целта полуоткрит навес, там се въведе най-напред груповото поене на телетата. В кравефермата на ТКЗС Гол. Враново най-напред се заделиха сухостойните крави в отделна група.

В говедовъдните и овцевъдни кандидат-племенни стада на ТКЗС Сливо поле, Гол. Враново, Вятково, Ново село и др. най-напред се въведе диференцирано и направлявано отглеждане на младите животни. В тези ТКЗС под непосредствената помощ на специалистите от стопанствата и инспекцията, на партийните комитети и УС на ТКЗС израснаха челници в животновъдството на нашия окръг, като донча Ибрям Хасанов от Сливо поле — получил през 1962 година от зачислените му 15 крави средно по 5,204 кг мляко. Стоян Ганчев също от Сливо поле — получил по 19 прасета от зачислените му 20 свине-майки и ги отгледал с 14.2 кг. средно живо тегло при отбиването, овцевъда Стойко Атанасов от ТКЗС Вятково получил от стадото си от овце-майки на I-во агне по 5,200 кг вълна и 60 литра мляко, птицевъдката Пена Минчева Бухтева от ТКЗС Щърклево получила от 1,100 кокошки средно по 167 яйца и още много други такива знатни хора на труда.

ГЕНЧО КОЕВ ГЕНОВ,
директор на ИНСПЕКЦИЯТА ПО ПЛЕМЕННО ДЕЛО — РУСЕ

Как станах петхилядник

Трудности има във всяка професия, има ги и в моята. Щастие изпитва човек, когато воюва с тях и ги преодолява. Работя в животновъдството от 1961 г., отначало като пастир, а след това като дояч в кандидат — племенната ферма.

Още когато бях пастир успях да се науча правилно да доя. При нас съществува такава практика — отсъствува ли дояча, замества го пастира и обратно. Тя помага от една страна да се заздравя колектива, да няма разправии между дрячи и пастири, а от друга — пастирът да усвои професията на дояча.

От зачислените ми 15 крави червено-датска порода (кръстоски първо и второ поколение) надоих при план 52,980 л. — 75,884 л. или средно по 5,060 л. от фуражна крава. С това изпълних поетого обещание в чест на VIII конгрес на БКП да стане дояч-петхилядник.

Този успех дължа освен на упорития труд, който положих и на добрата организация във фермата, осъществена от бригадира Д. Ганчев, на помощта на специалистите от нашето стопанство и Инспекцията по племенно дело — Русе.

Основното в моята работа е точното спазване на дневния режим във фермата и ласкавото отношение към поверените ми животни. Доенето, храненето, поенето, разходката, оборката на животните и почистването на обора извършвам в точно определено време.

съгласно правилника за вътрешния ред.

Кравите доя трикратно в 4.30 часа сутринта, 12 часа по обед и 18 часа вечерта. Скоро отелените крави и първотелките доя и 4-ти път — сутрин в 9 часа, докато дават над 3.5 л. при това доене, а първотелките задължително до 60-тия ден след отелването. Най-напред доя скоротелните крави и тия с по-висока млечност. Този ред спазвам при всяко доене.

Преди доенето измивам вимето на кравата с топла вода и го подсушавам с кърпа. Освен това извършвам подготвителен масаж, а след доенето — заключителен. Познавам навиците на вся-

на крава и при доене се съобразявам с тях. Голямо внимание отделям на първотелките. Тяхното време трябва да се разработи и затова повече го масажiram.

Пресушavam кравите за около 10 дни, като постепенно намалявам количеството на сочните и концентрирани фуражи, а накрая съвсем ги изключвам. Намалявам също така и количеството на водата и броя на доенето. Когато трябва да пресуша дадена крава се ръководя от извлечението от случния план, което на всяко тримесечие прави техник-осеменителя. По този начин предварително от 3 месеца знам коя крава кога ще се пресуши, кога ще се отдели и кога трябва да се осемени.

На първотелките осигурявам 70 дни сухостоеен период, а на останалите крави, в зависимост от млечността им и телесното им състояние, от 50 до 65 дни. Пресушените крави предавам за гледане в сухостойната група, където се полагат грижи за тях според изискванията на зоотехническата наука. От там ги вземам 15 дни след отелването. Следя за изтеченията от половия им апарат и ако са нечисти уведомявам техник-осеменителя, който винаги е сред нас.

За осеменяването на кравите при нас е установен следния ред: разгони ли се кравата след 30-тия ден от огелването трябва да се закара за осеменяване. От зачислените 15 броя крави през 1962 г. получих 18 телета — всички крави се отелиха, като две от тях близниха, а една се отели 2 пъти през годината.

Моята група е високопродуктивна и храненето е съобразено с това. През зимният период давам средно на ден на крава: концентриран фураж (главно царевица и комбинирани смески) по 1 кг на глава и 400 грама на 1 литър мляко, по 4 кг люцерново сено, по 5 кг царевичак, по 30-40 кг царевичен силаж, 15 кг цвеклови рязанки и по 100 грама минерални добавки (биоконцентрат). В яслите винаги има каменна сол за близане. През летния период давам зелен фураж средно по 60 кг на крава и концентриран фураж по 400 грама на литър мляко. Преходът от лятно към зимно хранене и от зимно към лятно извършвам постепенно, в продължение на една седмица, като заменям зеления фураж със сочен и груб фураж и обратно. Храненето на кравите извършвам в точно определено време. През зимният период преди първото доене залагам царевичак, сутрин в 7.30 часа и след обед в 5.30 часа силаж, в 11 часа сено, а след обед в 4 часа цвеклови рязанки. Концентрираният фураж залагам двукратно. През летния период основна храна е зеления фураж (люцерна, царевица и малки количества грах), които залагам в яслите. Пашата в нашето стопанство е много ограничена

При храненето на кравите се съобразявам с тяхната продуктивност и телесното им състояние. На кравите, които увеличават млякото си и отслабват, давам повече фураж и обираго — на крави, които не повишават млечността си и се уговят — намалявам фуража.

Разходката на кравите при нас се извършва редовно два пъти на ден — сутрин и след обед. По време на разходката се извършва и водопоя и се следи за разгонеността на кравите.

От няколко месеца към фермата е изградено звено от 5 човека, което се грижи за доставката на фуражите. Заедно със своите другари почиствам обора два пъти на ден. Лентата за изхвърляне на тора ни улеснява много.

За положения труд получих добро възнаграждение — 1100 трудовни и 220 лева допълнително възнаграждение.

Практическата подготовка, която получих като дояч и резултатите постигнати през миналата година ми дават основание да обещавам пред ЦК на БКП за 1963 г. да получа по 5,500 л. мляко от фуражна крава. Освен това поех задължение да помогна на своите другари, да им предам своя опит, за да станат и те пегхилиници.

Иблям Хасанов Юсеннов

Дояч в кандидат-племенното стадо на ТКЗС — Сливо поле.

По 4,500 литра мляко от фуражна крава

Дояч съм от 1954 г. Работа в краве-фермата на Научно-изследователския институт „Образцов чифлик“ — Русе, която се бори за званието „Ферма за комунистически груд“. От началото на 1962 година ми бяха зачислени 16 крави за ръчно доене. Осем от кравите, които обслужвам, са чистопородни датски, останалите — червено датски кръстоски от първо поколение. В резултат на дългогодишната си работа, подпомогнат от специалистите в нашето стопанство, аз се научих правилно да гледам, храня и доя кравите. От няколко години съм първенец между доячите от кравефермата. През 1961 година надох по 4460

литра мляко от фуражна крава, а през 1962 г. — по 4,500 литра.

В своята ежедневна работа голямо значение отдавам на следните моменти. След като се отели кравата, първата ми работа е да следя какви са теченията от половия ѝ апарат. Ако те са нечисти (примесени с гной), за това уведомявам ветеринарния лекар, който се заема да лекува животното. По този начин кравите навреме се изчистват и редовно се заплождат. Животните осеменяваме след второто разгонване, или 45-60 дни след отелването. Това дава възможност напълно да се възстанови половият апарат на кравата и да се осигури 300-дневна лактация. В първите 30-40 дни след отелването кравата се дои четирикратно, като последното доене извършваме между 12 и 1 часа през нощта. По същия начин постъпвам и с първотелките. Това спомага да се разработи вимето и да се избегнат мастити при високопродуктивните крави. Сухостойният период на всяка крава е различен. На кравите с по-висока млечност давам по-голяма почивка и обратно — с по-ниска млечност по-малка почивка, но не повече от 60 и не по-малко от 45 дни.

Всички крави доим трикратно 10-15 дни преди да се пресушат. Пресушаването става за около 10-15 дни, като първите три дни доят кравата 2 пъти, вторите 3 дни — по един път на ден, след това през ден и през два дни и накрая едно издояване за

проверка. През периода на пресушаване лишавам кравата от концентриран фураж, намалявам сочните фуражи до минимум и ограничавам водата. В отделни случаи кравата остава само на груб фураж. На пресушената крава след няколко дни залагаме по 3 кг концентриран фураж (смеска от ечемик, царевица, трици и шрот) на ден, докато я закараме в родилното отделение. Дажбата на пресушените крави е както на тези, които дават по 12-15 литра мляко на ден.

През зимния период на дойните крави даваме по 0.300 кг концентриран фураж на литър мляко, 40-60 кг сочни фуражи (силаж, цвеклови рязанки) и по 5 кг люцерново сено на глава дневно. През летния период намалявам концентрирания фураж на 0.200 кг на литър мляко, а зелена люцерна давам в зависимост от състоянието на пасището, където пасат кравите. В началото на лятото давам по 40-50 кг зелен фураж на ден, а през юли, август и септември — по 50-70 кг. Зелните фуражи увеличавам или намалявам според млечността и срока на отелване, то в групата и в зависимост от млечността на всяка крава. В краварника са монтирани автопоилки. През лятото, когато животните са на лагер, ги поим три пъти дневно след доене.

Към всяка крава подхождам според характера и навиците ѝ. Най-напред издоявам скоро отелените крави и тези, които са много напръщели. Преди да започна да доя, на по-нервните се обаждам.

Стремя се строго да спазвам установения дневен режим за доене и хранене на кравите и ежедневно да полагам добри грижи за всички животни, затова колебанията в дневния надой са незначителни (от 5 до 10 литра дневно).

За да си повиша квалификацията, редовно участвам в кръжока по говедовъдство, където слушам лекции от научния сътрудник, ветеринарния лекар и другите специалисти в института.

Иордан П. Чонев
дояч в ССНИИ „Образцов чифлик“

С труд и умение

В кравефермата работя от седем години. Бях сменна доячка. Преди три години към фермата се откри родилно помещение и пресушените крави бяха поставени в отделна група. Наскоро след това ветеринарният лекар Иван Стефанов ми каза: „Юсние, ти си най-старата доячка тук. Познаваш всички крави. Знаеш коя как се дои, колко мляко дава и на коя вимето отича след отелването. Смятам, че трябва да станеш доячка в родилното помещение.“

Някои от доячките погледнаха с недоверие на новата организация. Смятаха, че кравите ще намалят млечността си, тъй като в родилното помещение ще бъдат гледани от други хора, които може би няма да ги раздояват както трябва. Зоотехническата наука и практиката са доказали, че смяната на доячките се отразява зле на млеконадоя. А нашите крави са отбрани, високопродуктивни, от създаващата се порода „Червено говедо“. Поколебах се и аз, но нямаше как, отидох.

Отначало ми беше трудно, защото работех сама. Месечно през родилното помещение минаваха около 40 крави. Едва успявах да ги гледам и раздоявам. Сега сме две доячки, но аз отговарям за цялостната работа в родилното и специално за раздояването на кравите в първата седмица от отелването. Към родилното има и пастир, който се грижи за доставката на фуража и за разходката на животните.

Успехите, които постигнах през миналата година, са добри. При план 86,870 л аз надонх 90,226 л мляко. Годишният си план изпълних 103.4 на сто. През годината изработих 752.7 трудов дни.

Кравите постъпват в родилното помещение преди да се отелят. В края на всяко тримесечие аз получавам списък на кравите, които следва да се отелят и предварително знаят, коя кога трябва да се докара в помещението. Ако другарите, които се грижат за животните от сухостойната група, закъснеят аз сама отивам да търся кравата. Родилното помещение е обширно и в него кравите се подреждат според реда на отелванията, което позволява да ги храним в зависимост от физиологическото им състояние. Едната половина на обора е заета от неотелените крави. По средата са двата родилни бокса, в които животните се поставят няколко дни преди да се отелят. Раждането става на дебела и предварително дезинфекцирана постеля. След като

се отелят, кравите преминават в другата половина на помещението, гдето се подреждат според броя на доенията. Аз следя изтеченията от половия апарат и за всяка промяна в състоянието на животните уведомявам специалистите. Специалистите от своя страна правят ежедневни проверки.

Кравите се връщат в групите 20 дни след отелването при положение, че виметата им са нормални. Ако се установи, че дадена крава има някакво смущение във вимето си, престоят ѝ в родилното се продължава. Преди да се създаде новата организация на отглеждане кравите и особено високомлечните често страдаха от възпаление на виметата си. Това се допускаше било поради неспазване режима на хранене, било поради неправилно раздояване. Сега това не се случва. Всички крави излизат от родилното помещение напълно раздоени и с нормални вимета.

През коластрия период доя кравите шест пъти, независимо колко мляко дават. Шест път ги доя към 12 часа през нощта. От 15-ия ден преминавам на трикратно доене. Първотелките и високопродуктивните крави доя четири пъти. Този преход става постепенно. Аз се стремя винаги да измивам вимето с топла вода, да го избърша със суха кърпа и да го масажирам така, както са ме учили специалистите от стопанството и инспекцията по племенно дело в Русе.

Животните храня по дажби, различни за отелените и неотелените, според изискванията на науката. Пресушените крави от сухостойната група получават по 2 кг комбиниран фураж на ден. Този фураж се намалява постепенно до 0.500 кг, когато останат 6—7 дни кравата да се отели. В същото време спирам сочните фуражи и на кравите давам само по 5 кг люцерново сено на глава дневно. Отелените крави минават на полагаемата им се дажба постепенно, съобразно млечността, една седмица след отелването и то при съвсем нормално виме.

През зимния период на дойна крава изхранвам по 1.5 кг комбиниран фураж, 8 кг люцерново сено, 15 кг силаж, 10 кг цвеклови рязанки и по 1 кг меласа дневно, разреждана в 10 л вода, която наливам в кофите да пият след ядене. През летния период дневно на глава даваме по 25 кг засъхнала зелена люцерна и по 1.5 кг комбиниран фураж. Животните редовно получават минерални добавки — полизал и витафоска, готварска сол. С тези дажби средно на крава се подсигуряват по 14 крѣмни единици и от 90 до 100 г смилаем белтък на крѣмна единица дневно. Кравите, за които се грижа, дават с 10 — 12 на сто повече мляко.

Аз се стремя строго да спазвам времето за хранене, за почивка и разходка на животните. Започвам работа в 6 часа сутрин и завършвам в 20 часа. Редовно почиствам помещението, като ежедневно посивам лътеките с вар на прах.

Възнаграждението е добро. Заплаща ни се на глава и на здравородено теле. За всяка крава, дала над 18 литра мляко, получавам допълнително възнаграждение.

Аз не смятам, че съм постигнала много. Затова моята цел е още повече да подобря грижите си за животните и през тая година значително да преизпълня плана си.

Юсние Реджебова,
доярка от ТКЗС в с. Голямо Враново

Да се учим от опита на първенците по 860 грама среден дневен прираст

Животновъдството в ТКЗС — с. Щръклево все повече укрепва и се развива. Подобрява се породният състав на животните. В това отношение първо място заема говедовъдството. От 1958 г. в стопанството бе създадена кандидат-племенна говедовъдна ферма, броят на животните, в която непрестано се увеличава. Сега в тази ферма има 225 крави.

В говедовъдството се прилагат всички новости. Създадени са група сухостойни крави и родилно помещение. Женските и мъжките телета се гледат отделно. Племенните телета са отделени от стоковете и се хранят диференцирано.

Във фермата е създадена правилна организация, в резултат на която в отделните помещения се осигурява добър ред, стриктно се спазват зоотехническите изисквания, правилно се хранят и гледат животните. Всичко това благоприятства успешно да се изпълнят плановите показатели в говедовъдството.

През изтеклата година най-добри постижения отбелязаха Веска Генова, Гено Минчев, Велико Мангов и Васила Събева, които се грижат за мъжки телета до 6-месечна възраст. Те получиха общо 38,010 кг прираст, като предадоха за угояване 171 телета. Средният дневен прираст от теле е 860 грама.

Този сравнително висок показател щръклевските телчари постигнаха, защото през цялата година спазваха указанията на специалистите и зоотехническите изисквания, добре храниха и гледаха приплодите. За добрия успех много допринесе и правилната организация на труда в телчарника.

Ето как е организирана работата в този телчарник.

Телетата идват от родилното помещение, когато навършат 15-дневна възраст. В специално приспособено помещение за мъжки телета те са разпределени в пет групи в зависимост от възрастта им. В първата група са приплодите от 15 до 50-дневна възраст, във втората — от 50 дни до 3-месечна възраст, в третата — от 3 до 4 месеца, в четвъртата — от 4 до 5 месеца и в петата — над 5-месечна възраст. Всяка група се отглежда в отделен бокс с врата за излизане на двора, където също има 5 кошари. Целия ден животните прекарват на открито и само вечер се прибират в помещението. Когато времето е лошо, приплодите от първа група не се изкарват навън. Външните кошари са с

дълбока постеля, която се сменя през пролетта. За постеля се използват отпадъци от храната и слама, която се получава при отварянето на силажните ями. Гледачите се грижат общо за животните. През годината средният месечен брой на телетата се е движил между 130 и 150 или на всеки един гледач са се падали по 35—40 глави.

Животните се хранят съгласно схемата за хранене на неразплодни телета, изготвена от сектор „Говедовъдство“ при инспекцията по племенно дело в Русе. Въз основа на тая схема телетата получават общо 161 л цяло и 600 л бито мляко. През първия месец от раждането количеството на цялото и битото мляко е съответно 136 и 42 л, през втория месец — 25 и 203 л. Цялото мляко се спира след като телето навърши 60 дена от раждането. Битото мляко продължава да се дава до навършване на 5-месечна възраст. В телчарника се използват поилки тип „ДЗС“. Едновременно се използват пет поилки, които се зареждат наведнаж. Това улеснява работата на кооператорите, тъй като поенето с мляко се извършва само от един човек. През това време другите гледачи залагат останалия фураж. Цялото и битото мляко до 2-месечна възраст се изхранва загрято до 70 градуса и охладено до 38 градуса. Това предпазва телетата от стомашно-чревни заболявания и т. н.

Още от 15-ия ден след раждането телетата се приучват към сено и овесяно брашно. Постепенно се преминава към по-големи количества. Средната дневна дажба на теле е 800—900 г концентриран фураж (50 на сто овес или ечемик и 50 на сто фуражна смеска). От 1 ноември тази дажба е намалена на 600 г. През лятото на животните се е изхранвало по 8—10 кг зелена маса, предимно люцерна. Сега те получават по 11½ кг хубаво витаминно люцерново сено. От 1 ноември към дажбата се прибавя и по 1 кг моркови. На телетата редовно се осигуряват минерални храни — витафоска, биоконцентрат, креда и сол за близане. През зимата животните се изкарват на водопой два пъти, а през лятото — четири пъти.

Всичко едно теле, което навърши 6-месечна възраст и достигне 180 кг живо тегло, се предава в групата за угояване. То се предава и по-рано ако е достигнало необходимото живо тегло. В случай, че на 6-месечна възраст телето няма 180 кг, остава в телчарника.

Основното в работата на телчарите е това, че те спазват правилния за вътрешния ред, изготвен от инспекцията по племенното дело, а там също определените дажби мляко и фуражи за съответна-

та възраст, познават всички животни по имена и взаимно се подпомагат. Заслуга за хубавите успехи на щръклевските телчари имат УС на ТКЗС, главният зоотехник на стопанството Никола Василев и завеждащият кравефермата Тодор Тончев.

Веска и Гено Минчеви, които са телчари от две години, за труда си през 1962 г. получили по 1,428 лв. парично възнаграждение.

М. Къснеделчев,
зоотехник в инспекцията по племенно дело

Желан среден дневен прираст от малките телета

Телчарка съм от една година. Заедно с помощничката ми Еленка Илиева отглеждаме 250 телета — мелези на червеното датско говедо. От цялата група получихме средно по 845 г среден дневен прираст на теле.

Телетата получаваме веднага щом се родят и ги отглеждаме до 6-месечна възраст, разделени на групи, съобразно възрастта: до 2 месеца, от 2 до 3 месеца и от 3 до 6 месеца. Телчарникът, в който отглеждахме приплодите до 2 месеца, е в непосредствена близост с родилното помещение. Това ни улеснява. Аз съм в постоянен контакт с доячките от родилното и с не по-малко

нетърпение от тях очаквам отелването на всяка крава. Дори не чакам да ми донесат телето, а сама го вземам и го настанявам в определеното боксче. Така аз научавам кое теле на коя крава е. Цялото мляко получавам веднага и на телето го давам топло. По този начин се избягват храносмилателните разстройства и всяко теле пие само от майчиното си мляко.

Телчарникът е разделен на боксове по за 2-3 приплота от една и съща възраст. През лятото всички телета, с изключение на едноседмичните, пускаме на открито — в специално заградени дворища. Във всеки бокс има по няколко поставки за поилки, коритца за ярма, ясла за сено и кофа за вода. По всяко време на денонощието телетата имат на разположение достатъчно фураж и прясна вода. Приплодите са разделени и по пол.

Храненето е диферинцирано по схеми, изработени от инспекцията по племенно дело в Русе, отделно за разплодни и неразплодни телета. До 15-я ден на приплодите даваме майчино мляко 6 пъти на ден или толкова пъти, колкото се доят кравите в родилното помещение. Няколко дена след като се роди, всяко теле се татуира с майчиния си инвентарен номер, а женските приплоди между петия и десетия ден се обезроговяват чрез обгаряне с азотна киселина. Това е задължение на техниката от племенната инспекция. В спе-

циалната тетрадка записвам всички данни за телетата, а също така и живото им тегло при раждането. По такъв начин винаги може да се проследи развитието му. Аз познавам всички телета по име и произход.

Първото коене с коластра става около половин-един час след отелването. Коластрата даваме 6 пъти на ден на малки порции, като постепенно увеличаваме на 6 литра дневно. До 21-я ден телетата пият само цяло мляко. До 2 месеца след всеки 10 дни един литър цяло мляко заменяме с 2 л обезмаслено. Преминаването от цяло към бито мляко става постепенно. Благодарение на това животните се предпазват от разстройства на храносмилаелната система. Женските телета пият цяло мляко до 2-месечна възраст, а мъжките телета — до 40.50 дена. През целия период женските приплоди получават 280 л цяло мляко, а мъжките — 160 л. Все по това време им даваме хубаво люцерново сено на воля, по 700 г концентриран фураж (смес от смян овес и пшенични трици) и силаж. През лятото на телетата залагаме свежа зелена люцерна.

От 2 до 6 месеца телетата получават бито мляко по схемите, сено на воля, по 1 кг концентриран фураж, силаж и през лятото — зелена люцерна. В млякото на телетата до 2-месечна възраст поставяме по 1 грам биовит на глава дневно и на всички групи сол. До 40-я ден животните се поят с поилки тип „ДЗС“, а след това — с кофи. Ние следим за здравословното състояние на всяко теле, правим всичко възможно то правилно да се развива. Слабите приплоди отделяме в специални боксчета и ги обграждаме с по-добри грижи.

Всичко в телчарника се върши по определен ред: сутрин започваме в 4 часа. Най-напред сгриваме вода за измиване на съдовете и затопляме битото мляко. След това измитаем боксовете, почистваме яслите и залагаме концентрирания фураж. Първото коене с мляко става в 6 часа, след което на теленцата даваме сено. От 6 до 9 часа приплодите почиват. Втори път ги поим между 12 и 13 часа и пак залагаме сено. До 15 часа животните почиват. Трети път ги поим от 17 до 19 часа. В 20 часа предаваме теленцата на нощния гледач.

Постелята сменяме на 4 дни, а през лятото всеки ден. На всеки десет дни варосваме телчарника и ежедневно настиламе пода с варов прах. Редовно проветряваме помещенията.

Моят опит е малък, едногодишен. Занапред ще се старая още по-добре да храня и гледам телетата, да спазвам указанията на специалистите, за да постигна по-добри резултати.

Николина Ганева,
телчарка от ТКЗС в с. Голямо Враново

Как промених облика на овцевъдството

Веднага след образуването на ТКЗС в нашето село, се сформира и овцефермата, тук аз работя от 1950 г. Винаги съм обичал и обичам овцете. Овчар бях и преди кооперирането.

Отначало стадата ни бяха груби и даваха малко вълна от 2 до 2.4 кг и по 50 л мляко. Още в началото за разлика от съседните стопанства при нас овцете бяха зачислени на отделни овчари, с което се избегна уравниловката при заплащането на труда. Това даде тласък за подобряване на работата. Същевременно започна и изкуственото осеменяване на овцете. Първите години използвахме каракулски

кочове с цел да получим астраганени кожички. Доходите от тях при нас не бяха задоволителни, поради което ръководството на стопанството се отказа от това направление в овцевъдството. Започнахме да кръстосваме с мериносови кочове от породите мериюфлайш и по-късно — гасканайски.

От 1957 г. в овцефермата работят специалисти от инспекцията по племенно дело за създаване на нова порода — добруджанска тънкорунна овца. Първите кръстоски дадоха насърчителни резултати. През 1956 г. получих от повереното ми стадо по 3.2 кг вълна, а през 1958 г. по 3.4 кг. Подобрихме грижите за младите животни. През 1959 г. от 240 бр. шилета получих по 7.4 кг вълна. Това беше рекорден настриг вълна за нашето стопанство. Тък и за окръга.

Поех същото стадо при влизането му в разплод. До сега работя с него. Получавах по години следният среден вълнодобив: 1960 год. — 5.7 кг, 1961 г — 6.2 кг. През 1962 г. получих средно от овца по 5.77 кг и 75 л мляко. От 100 овце майки получих 126 агнета. От предадената на държавата продукция от моето стадо (мляко, вълна и агнешко месо) стопанството реализира доход в размер на 12,620 лева.

Другарите ми, които гледат млади животни, през 1962 год. получиха отлични резултати. Билял Хасанов от група женски шилета настрига по 9.8 кг вълна, а Илияз Шукриев от 125 мъжки шилета — по 10.730 кг. Средният настриг вълна за стопанството ни нарастна на 6.350 килограма.

Мериносовите овце са по-нежни животни и са по-взискателни по отношение условията на хранене и гледане. За тях полагам повече грижи.

Овчарниците, в които гледаме кръстоските са просторни, сухи, светли, хигиенични.

На овцете осигуряваме годишно на глава по 40-50 кг концентриран фураж, сено — 80-120 кг, цвеклови рязанки, 500-600 кг, царевичак — 200-300 кг, бобеница и други груби фуражи. През лятото поя овцете 4-5 пъти дневно, а през зимата 2-3 пъти.

Овцете майки пазя от валежи, (както от дъждовете, така също и от мокрия сняг, които влошават качеството на вълната).

Не допускам в овчарника да се образува кал. Постилам го със слама и другите отпадъци от грубите фуражи, което допринася за запазване качеството на вълната.

Ранното агнене, кето се осъществява при нас, е едно от условията за високата продукция на бъдещото поколение. При нас овцете се агнят през месеците декември и януари. Отбиването на агнетата съвпада с периода, когато има хубава пролетна паша. Тя добре се усвоява от животните. През горещините те са вече укрепнали и приспособени към новите условия.

В работата много ми помагат УС на ТКЗС в лицето на зам. председателя, който често ни посещава, бригадира на фермата, гл. зоотехник и зоотехника от инспекцията по животновъдството. В продължение на десетина години благодарение на подобреното хранене и гледане: на правилната развъдно-подобрителна работа ние променихме облика на стадага от грубовълнести и нископродуктивни, във високодоходни мериносови. За високи постижения в овцевъдството няколкократно съм награждаван.

Борис Пепелниев
овцевъд в ТКЗС Сливо поле

Високо продуктивна и доходна овцеферма

Тънкорунното овцевъдство в Русенски окръг е много добре развито. Челно място заема овцефермата на селскостопанския научно-изследователски институт в Образцов чифлик. Овчето стадо на института заедно със стадата на други стопанства е включено в работата на научния колектив за създаване на тънкорунна порода овце за Добруджа. Целта е да се получи бяла, средноголяма, широка и с дълбок гръден кош овца, добре обрасла с еднородна нежна вълна по цялото тяло, със здрава конструкция. Желания тип трябва да има средно живо тегло 50 кг за овцете и 70 кг за кочовете; вълнодайност 7 кг за кочовете и 4 кг за овцете с нежност на вълната най-малко 60-то качество по Брадфорд, и млечност за лактационен период 80 литра.

Когато започна развъдно-подобрителната работа, изходният материал от клементински и местни овце имаше следните производствени качества: плодовитост 134 на сто, вълнодайност средно за стадото 3.200 кг с нежност на вълната от 32 — до 50-то качество и млечност за лактационен период 90 литра.

Развъждането се провежда по метода на сложното възпроизводително кръстосване. Като производители се използват кочове от породите „Меринофлайш“ и „Асканайска“. Получените с меринофлайш кръстоски се отличават с високо живо тегло, хармонични телесни форми и добро развитие. Много често обаче вълната им е къса, а краката, корема и главата са по-слабо зарунени. За да се корегират тези недостатъци кръстоските се заплождат с асканайски кочове. По този начин в приплодите се съчетават ценните качества на местните овце — издържливост, приспособеност към местните условия и по-висока млечност, с по-голямо живо тегло, по-голяма вълнодайност и еднородна нежна вълна на породите подобрителки.

Вторият етап на подобрителната работа е развъждането на кръстоските помежду им. Женските кръстоски, които са постигнали желаните показатели се заплождат с кочове и кръстоски от второ и трето поколение, притежаващи напълно качествата на новосъздаващата се порода. Паралелно с това се извършва отбор на агне-

тата и подбор на разплодните животни, бонитировка, екстериорни измервания на израстналите животни и установяване на производителните им качества.

Получените резултати през 1962 г са много добри. Докато през 1954 г средно на глава е настригано по 3.200 кг вълна, през 1962 г средният вълнодобив е 7.140 кг. Плодовитостта на стадото през 1954 г е 134 на сто, 1960 г — 147 на сто, 1961 г — 140 на сто и 1962 г — 147 на сто. Високата плодовитост се обяснява с преминаването към декемврийско и януарско агнене и с по-големите грижи за овцете при случната кампания.

Живото тегло и продуктивността на овцете и шилетата се виждат от следната таблица:

Години	брой на животните	живо тегло — кг		вълнодайна- ност (под- стриг и руно) кг	млечност за лактационен период — кг.
		след стрижбата	преди случ. кам.		
1954 г.	11	— кочове	75	4·970	—
1962 г.	14	100.071	—	13·152	—
		<u>овце-майки</u>			
1954 г.	294	—	54 0	3·107	90,000
1962 г.	636	60.687	—	5·540	87,524
		<u>мъжки шилета</u>			
1954 г.	12	—	—	4·537	—
1962 г.	108	75.822	—	11·037	—
		<u>женски шилета</u>			
1954 г.	58	—	—	2·924	—
1962 г.	208	51·540	—	9·231	—

Видно е, че живото тегло и продуктивността на всички категории овце са се значително повишили в сравнение с производствените показатели на изходния материал.

Нежността на вълната от година на година все повече се подобрява. Измененията в нежността на вълната при шилетата „Добружански меринос“, се вижда от таблица 2.

категория овце	години	брой	Качество на вълната в проценти					
			48	50	56	58	60	64
мъжки	1957 г.	6	—	—	—	33.4	66.6	—
шилета	1962 г.	108	—	—	—	—	11.1	88.9
женски	1957 г.	103	2.3	7.7	11.4	17	47.	14.6
шилета	1962 г.	208	—	—	—	—	72.6	27.6

Как са постигнати тези резултати?

Наред с точното спазване на определената методика, овцете са поставени и при много добри условия на хранене и гледане. Подготовката на случната кампания на овцете майки и кочове започва един месец преди това. През подготовителния период овцете се подхранват с по 300-350 кг. концентриран фураж (в продължение на 15-20 дни се изхранва на глава по 150-200 гр. покълнал ечемик, който спомага за ускоряване на разгоиеността). Дневно на коч се дава по 1.200 кг. фуражна смеска, 2 яйца, 0.5 кг. бито мляко и 2 кг. завяхнала люцерна. В резултат на това размърлянето на овцете настъпва масово и осеменяването завършва за 45-50 дни. За плождането се извършва по предварително съставен индивидуален случен план.

На зимното хранене се обръща голямо внимание. Оборният период обхваща главно втората половина на бремеността и първата половина на лактацията, когато нуждите от хранителни вещества, минерални соли и витамини са най-големи. През бозайния период главната храна на агнетата е майчиното мляко, за образуването на което се изразходват много хранителни вещества. Ако храненето е оскъдно, животните черпят от своите резерви, изтощават се, отслабват и растежа на вълната им спира.

През периода средно на овца се изхранват по 300-350 гр концентрирана храна) смеска от ечемияна и царевична ярва, трици и шрот) 1-1.5 кг люцерново сено, 1 кг бобова слама, 2 кг силаж, цвеклови рязанки и кърмно цвекло.

Храненето на животните през пасищния период е също добро, като освен пашата овцете майки получават по 200-250 гр. концентриран фураж дневно на глава. Кочовите освен пашата получават по 700-800 гр концентриран фураж и по 1.5 кг. зелена завяхнала люцерна.

Особено големи грижи се отделят за правилното отглеждане на младите животни за ремонт. Овцевъдите от института се научиха да отглеждат отлични млади животни и постигнаха в това отношение много добри резултати. Докато през 1954 г. средният вълподобиен от женските шилета бе 2.924 кг, а от мъжките 4.537 кг., то през 1962 г. от женските шилета „добружански меринос“ се получи по 9.231 кг. вълна, а от мъжките по 11.037 кг. От женското шиле № 2689 бе настригано 11.800 кг вълна, от № 2811 — 11.700 кг. вълна, а от мъжкото шиле № 2915 се настрига 14.900 кг. вълн а и от № 3257 — 14.100 кг. вълна.

На какво се дължат тези успехи?

На това, че за разплод се оставят само агнета родени през декември и януари. Оказа се, че в нашия район времето през тези месеци е най-стабилно, без резки температурни промени, което влияе благотворно при отглеждането на добре развити и здрави агнета.

Тегловното развитие на агнетата по години е както следва:

години	при раждане		на един м-ц		при отбиване		на 6 м-ца	
	брой	живо тегло кг	брой	живо тегло кг	брой	живо тегло кг	брой	живо тегло кг
<u>Мъжки агнета</u>								
1956 г	—	4·205	—	—	—	29·9	—	45·7
1962 г	438	4·408	387	10·728	139	31·122	136	44·58
<u>Женски агнета</u>								
1954 г	—	3·600	—	—	—	27	—	35·—
1962 г	436	4·255	414	10·777	173	28·573	207	37·34

От таблицата се вижда, че с напредването на породообразователния процес живото тегло на агнетата се е значително повишило.

Агнетата се оставят да бозаят 3—3.5 месеца, като към 10-15 дневна възраст се захранват с доброкачествено люцерново семе и

едро смляна и пресята овесена ярма. Към концентрираната храна се прибавя полизал или витафоска, а при нужда и рибено масло. През хубавите слънчеви дни, агнетата заедно с майките се изкарват в дворовете, а по-късно и на близките пасища.

Отбиването на агнетата става постепенно, като най-напред се отбиват най-едрите и добре развити, които са достигнали около 30 кг. живо тегло. Останалите агнета се отбиват по-късно след като достигнат необходимото тегло.

Отбитите агнета поверяваме на най-добрите овчари и ги пасем на най-хубавите пасища, отделно от възрастните овце. Освен паша, те получават по 200—300 гр. концентриран фураж и по 1.—1.5 кг. завяхнала люцерна. Агнетата се поят най-малко 4 пъти на ден. През оборния период шилетата се хранят усилено, като получават по 350 гр. смеска от концентрирани храни, 1.2 кг. люцерното семе, 0.3—0.4 кг. бобена слама, 1.—1.5 кг. царевичен силаж и 0.5 .. 1 кг. крмно цвекло.

Ежегодно в овцефермата на института се отглеждат по 80—100 висококачествени разплодни кочове за кооперативните стопанства.

Разплодните кочове имат добра цена, което още повече допринася за повишаване доходността на фермата. През 1961 г. бе реализирана 20.600 лв. печалба, а през 1962 г. 24,737 лв. Големите успехи в овцефермата се дължат на добросъвестната работа на целия овчарски колектив и на неговата опитност. Много от овчарите са дългогодишни и добре познават работата си. Отделни овчари постигнаха завидни успехи. така например през 1962 г. Петър Монеv и Никола Драганов, носител на народен орден на труда — златен настригаха от 216 овце майки 6 кг. мериносова вълна, Енчо Цвятков и Златан Великов от 220 овце майки по 6.200 кг. вълна, Димитър Кръстев от 208 женски шилета настрига по 9.231 кг. и Радко Недялков от 108 мъжки шилета по 11.037 кг. вълна. На окръжните прегледи и изложби групите животни на образцов чифлик винаги са получавали първи и призови награди. На националната изложба на Мострения панаир в Пловдив през 1962 г. нашата ферма бе представена с две групи овце-майки, които получиха една призова и една първа награда. Овцевъдите от института не се задоволяват с достигнатото и се стягат през следващите години да постигнат още по-добри резултати.

Димитър Димитров
научен сътрудник при СНИ
„Обр. чифлик“ — Русе

Как получих по 9,800 кг вълна от шиле

През 1961 г ми повериха група агнета. През следващата година получих по 9.800 кг вълна. Овцевъдите от окръга, които идваха за обмяна на опиг, често ме питаха за тайната на моите успехи.

В това няма никаква гайна. Всичко се дължи на упорития труд, на доброто хранене и системната развълно-подобрителна работа. Агнетата са ранни-родени през декември и януари, и са отбити при живо тегло 22 кг. От дългогодишната ми практика се убедих, че когато агнетата се отбият при по-високо живо тегло, по-добре се развиват и стават високопродуктивни майки. През миналата година всички агнета в стопан-

ството бяха отбити на три и половина-четири месечна възраст и при живо тегло 26 кг. Такива агнета могат добре да използват пролетната паша и по-леко понасят летните горещини.

След като ги отбия, агнетата пасат на най-добрите и сочни пашаща, далеч от възрастните овце. Рано през пролетта ги паса в ръжта, а през лятото — в люцерната. През цялата година на едно шиле се изхранва 70-90 кг концентриран фураж. През зимата всяко шиле получава до 120 кг доброкачествено сено, предимно люцерна, 400-500 кг силаж, 200 кг царевичак, 200 кг бобеница, минерални храни и други.

През лятото ги поя 4-6 пъти, а през зимата 2-3 пъти на ден.

Шилетата — кръстоска се влияят по-лесно от околната среда. Когато са още агнета, аз ги поставям при такива условия на хранене и гледане, които благоприятствуват да се затвърдят положителните качества — висок вълнодобив, голямо живо тегло и добра млечност. Защото само при такова хранене на младите животни могат да се отгледат отлични майки, които да дават висока продукция.

Билял Хасанов,
овцевъд от ТКЗС в с. Сливо поле

Обичам работата си и постигам добри резултати

Като гледач на свине-майки работя в стопанството от 1952 год. Обичам работата си и затова правя всичко възможно да получа добри резултати.

През 1962 г. от зачислените ми свине-майки получих 652 прасета или средно от свиня-майка по 19 прасета с живо тегло при отбиване то им 14,2 кг.

На какво дължа тия успехи? Голямо внимание отделям на три важни момента в свиневъдството: заплождането на свинете, тяхното опрасване и отглеждането на прасетата.

Много важно е навреме да се открият и заплодят разгонените свине-майки. На някои свине разгонеността минава по-тихо. Такива свине отказват да ядат и проявяват неспокойство.

Освен по външните признаци, разгонените майки откривам и чрез нерез-пробник, като първо пускам нереза 12 часа след откриването на разгонеността. За по-сигурно пускам нереза и втори път. Това правя 10-12 часа след първото покриване.

Тежко бременните майки поставям в отделни боксове и за тях полагам особени грижи. Предварително знаей коя майка кога ще се опраси, което ми помага да я подготвя до опрасване. Една седмица преди опрасването, намалявам дажбата на свинята майка. Старая се винаги храната да бъде забъркана в кашообразно състояние. Почиствам бокса и го застилам с чиста слама.

Раждането на прасетата е много важен момент. Всяко прасенце почитвам и подсушавам със слама или чисти парцали. Пълната връв късам на разстояние 5-6 см. Подсушените прасета поставям в сандък, постлан с чиста и суха слама. Ако опрасването протече нормално, пускам всички прасета едновременно да засучат. Понякога опрасването продължава по-дълго време. В такъв случай първите прасета поставям да сучат, за да не прегладняват. За да не хаят майките си, до втория ден след раждането изрязвам зъбите на прасенцата със специални клещи. От голямо значение е на колко време трябва да се пускат прасетата да бозаят. Това аз правя на всеки един 1.5-2 часа. При всяко бозаене следя да не би силните прасета да изблъскват по-слабите. На маломлечните майки правя масаж на вимето, а ако това не помага, викам лекаря да им постави инжекции. Когато прасетата не се пускат редовно да бозаят изостават в развитието си и закръняват.

—Прасенцата подхранвам още от 4-5 ден след раждането. В първите дни им давам да пият преварена вода. Ако това не се прави, приплодите започват да пият урина. На разположение на прасенцата винаги оставям препечено зърно, червена пръст и дървени въглища. Редовно им давам разтвор от зелен камък във водата или намокрям вимето на майката. През това време на майките се осигуряват фуражни смеси и бито мляко.

Най-бързо растат прасенцата след 30 ден от раждането. Затова през този период те ще гребва добре да се хранят. Прасетата отбивам на 55-60 дневна възраст. Пресушаването на майката извършвам за няколко дни. Отначало прасетата пускам да бозаят три пъти, след това два пъти и на края по един път. През това време за да предпазя майката от мастит, редовно изцърквам насъбралото се мляко.

Не малко значение има и дневният режим. Всички работи ги извършвам в точно определено време. През лятото започвам работа от 5, а през зимата от 6 часа. Помещението и боксовете почиствам два пъти дневно, а тия на малките прасета — 4 пъти. Веднаж в седмицата варосвам боксовете и ежедневно посипвам пътеките със суха вар. Майките храня два пъти дневно — сутрин и вечер. През лятото редовно им осигурявам и зелена люцерна. На свиня-майка давам по 2.5-3 кг концентриран фураж на ден.

За добра работа почти всяка година полвчавам награди. През 1957 г. получих 17 прасета допълнително възнаграждение, през 1960 год. — ръчен часовник, а през 1962 г. — 300 лева.

Стоян Ганчев

гледач на свине-майки при ТКЗС с. Сливо поле

На държавата 105 тона свинско месо

В ДЗС — Русе работя от 1956 г. Първоначално бях фуражир. От един разговор с зоотехника разбрах, че най-добрите свинегледачи постигат големи успехи. Това нещо ме на кара да си помисля по-сериозно дали и аз не мога да се захвана да гледам свине.

Аз съм комсомолец, здрав и по нищо не отстъпвам на свинегледачите. Казах желанието си на ръководството на стопанството и през 1959 г. преминах на работа в свинефермата. В началото ми беше трудно. Хубавото беше това, че се познавах с другите гледачи и те не само ме учеха, но и ми помагаша в работата. Самочувствието ми се повиши. Прасетата порастнаха и преминаха в група свине за уговяване. Аз също напреднах в своята работа. Бях сигурен че не ще се посрамя. През зимата се проведе зоотехнически кръжок, в който наред с многого въпроси от свиневъдството се разгледа и опитът на челниците свинеуогители. През пролетта посетих и ДЗС „Тунджа“, Ямболско и се запознах с работата на тамошните свинеуогители. Освен това посетих и ДЗС в Пловдив, Коларовград и ТКЗС в гр. Видин. Навсякъде срещах гледачи, които се отличават от другите с голямото си желание да внедрят нещо ново. Никога няма да забравя това, което научих от стотонника в ДЗС „Тунджа“. Той гледа 1000 свине и се стреми да отглежда по 2000.

Това породи и в мен желанието да стана и аз стотонник. Когато през 1961 г. бе завършен механизираният свинарник, пръв пожелах да премина на работа в него. На 1. I. 1962 г. имах 760 сивне за уговяване и бригадата ни пое задължението да се бори за високото звание „Бригада за комунистически груд“. Аз обещах да предам на държавата 100 тона свинско месо, като получа по 490 грама средно дневен приръст със себестойност 50 стотинки и разход на фураж за един килограм приръст 4.750 кг.

Борбата за изпълнение на обещанието започнах от първия ден. Сутрин ставах рано и докато свинете са затворени в боксовете, почиствах коритата за хранене и водопой. След това зареждах храната механизирано. Свинете храня обикновено със смески от завода, към които прибавям 30 на сто царевича, биоконцентрат, витаминна смеска и сатурачна вар. Давам и конфискат или суроватка, които смесвам с концентрирания фураж. Щом заредя коритата, пушам свинете и наблюдавам дали всички ядат. Прасетата, които не ядат и стоят настрана заделям в специално помещение

за лечение. След като се нахранят животните почиствам вътрешните помещения, после дворовете и коритата.

През зимата свинете поя в определени часове, а през останалото време, коритата винаги са пълни с чиста вода. Прасетага до 40 кг храня три пъти на ден, а по-големите — два пъти. Стремя се строго да спазвам дневния режим. През лятото пускам свинете на разходка в двора, който е засят с люцерна.

Неусетно се изнизаха дните и резултатът от работата ни е насърчителен. На държавата предадох 104,742 кг месо. Получих 505 грама средно дневен приръст. За един килограм приръст изразходвах 4.208 кг фураж. Себестойността на приръста е 46 стотинки. Обещанието, което дадох, изпълних с чест. Аз съм убеден, че един човек може да произведе повече от 100 тона свинско месо. През настоящата година ще направя всичко възможно за да завоювам още по-големи успехи.

Мирчо Василев
Свинеугонтел — ДЗС — Русе

За повече и по-евтино свинско месо

През 1962 г. ние предадохме на държавата 347,120 кг свинско месо. За 1 килограм прираст изразходвахме 2,791 кг концентриран фураж. Себестойността на прирастга е 0.45 лева.

Свиннефермата в която работим има 10 бокса, във всеки от тях се побират 240-250 свине, така че при едно зареждане в стопанството се угояват 2,500 прасета. На всеки от нас са зачислени по 800 свине за угояване. Едновременно в столовата ние храним по 500 животни. Всяка сугрия готвача и дежурният работник забъркват храната с гореща

вода в голям казан снабден с бъркалка. Смеската се състои от конфискат който получаваме от държавния месокомбинат—Русе от люцерново сено брашно, креда, сол и смляно зърно. Храната се бърка докато се сгъсти и чак тогава се изхранва на свинете. Докато се приготви смеската идват и другите двама работници, тогава започваме да разсипваме храната в столовата. Най-напред изкарваме прасетата от два бокса, в това време ние изчистваме и измиваме боксовете. Това се повтаря докато нахраним всичките животни. След това измиваме и столовата.

Към 2 часа след обед започваме отново да приготвяме фураж за вечерното хранене. Основно правило в нашата работа е приготвената храна да бъде питателна. Ние ежедневно следим с охота ли се приема храната и какво е състоянието на животните.

Най-голяма тревога настъпва, когато прасетата от даден бокс не ядат с апетит. При такива случаи първо се проверява да не са

болни и след това се дири причината в качеството на храната. Ако са допуснати грешки, веднага ги отстраняваме. След като се нахранят, свинете се прибират в боксовете за почивка. Никой под никакъв предлог не може да отива при тях. И докато дойде часът за новото хранене всички прасета спят. Приучаването на животните към този режим на хранене и гледане става последователно.

През 1963 г. въпреки че планът за свинското месо е увеличен двойно, няма да допуснем средният дневен приръст да бъде по-малък от 560 грама. Годишният план на ТКЗС от 600 тона свинско месо ще бъде преизпълнен.

Йордан Боренков

Стефана Йорданова

Станчо Неделчев

свинеугонтели в ТКЗС с. Черлена — вода

Как получиха по 176 яйца от кокошка носачка

От няколко години нашето кооперативно стопанство е на едно от първите места по птицевъдството в окръга. За тези успехи не малък дял имам и аз.

Работя в птицевефермата от дълги години. Отначало бях гледачка на малките пилета. На 1 май 1962 г. моите ярки трябваше да се прехвърлят в основното стадо. Реших да ги гледам като носачки. Бяха ми зачислени 1,100 кокошки от породата нюхемпшир. През годината получих по 176 яйца от кокошка-носачка и допуснах 0.6 на сто смъртност.

На какво се дължат тия резултати?

Преди всичко на любовта ми към птиците и на непрекъснатите грижи, които полагах за тях. При комплектуването на стадото беше извършен отбор, като слабите и ниско продуктивни носачки бяха отделени. Важно условие за носливостта на кокошките е правилното им хранене и гледане през цялата година, особено през зимните месеци. Дневната дажба на птиците се състоеше от 120 гр. концентриран фураж, от който 80 гр. смеска за птици и 40 гр. зърно (царевица и ечемик). Към храната прибавям по 4 гр. креда и 3 гр. биоконцентрат.

През лятото на птиците давах зелена люцерна на воля, а през зимата по 40 гр. моркови и 15 гр. люцерново брашно. Носливостта се повишаваше, когато изхранвах бито мляко и суроватка. Давах и по 4 гр. трупно брашно. През зимата част от храната дрождирах, а останалата изхранвах навлажнена.

От опит се убедих, че птиците не търпят промени в дневния режим на хранене и гледане. В определено време залагах храната, почиствах помещението и събирах яйцата. Сутрин в 7 часа залагах мека храна, по обед също мека храна и дрождирана, след обед в 15 часа мека храна и вечер в 17 часа зърно.

Към меката храна прибавях нарязани моркови, сennото брашно, хлебната мая и минералните вещества. Всичко това обърквах добре.

През зимата меката храна приготвях с топла вода. В 1-2 хранилки зареждах суха смеска. В една хранилка редовно слагах дребно зърнеста баластра за по лесно смилане на фуража. На кокошките давах да пият снежна вода.

В кокошарника поддържах постоянна хигиена. Всеки месец дезинфекцирах помещението с варово мляко и криолин. В ъглите на пгичарника слагах дървесна пепел с 2-3 на сто ДДТ, за да се къпят кокошките.

Закон в моята работа е никога да не пускам птиците навън когато има дъжд и сенговалеж, защото съм забелязала, че влагата действа неблагоприятно върху носливостта.

Всяка сутрин преди да започна работа проверявам дали в стадото има болни и ги заделям.

През целия ден, освен когато приготвям храната, съм между птиците. Фермата е племенна и водя контрола на носливостта.

Аз следя опита на първенците и се стремя добросъвестно да изпълнявам указанията, които ми дават специалистите.

Пена Минчева
птицегледачка от племенната ферма в ТКЗС Щръклево

По 173 яйца от кокошка

Каго птицевъдка работя вече две години. От зоотехника научих, че в напредналите в птицевъдна насока страни получават по над 200 яйца от кокошка. Това ми се видя много. Реших да проверя при нашите условия каква максимална носливост може да се получи. Залових се упорито, с желание. Племенната ферма в която работя имаше 2,000 носачки. Зоотехникът ме научи как да ги храня и гледам, което спазвах най-точно. Започнах да водя контрола на носливостта, като ежедневно записвах номерата на снесените кокошки.

През зимата на птиците давам по 110 гр концентриран фураж, от който 80 гр комбиниран фураж, 10 гр царевично брашно за дрождиране и 20 гр зърно — царевича или пшенични отсевки. Освен това кокошките получават по 20 гр бито мляко и 30 гр моркови на глава дневно.

През лятото дажбата е също 110 гр концентриран фураж на глава, от които 80 гр комбиниран фураж, 30 гр зърно, 20 гр бито мляко и 30 гр зелена люцерна.

Храната подготвям по следния начин: комбинираният фураж, дрождираното царевично брашно, битото мляко и ситно нарязаните моркови (през лятото зелена царевица) забърквам във вид на мека храна. През зимата това става с топла вода. Приготвям толкова храна, колкото е нужна за едно залагане, защото през зимата тя изтива, а пък през лятото прокисва.

Кокошките храня три пъти дневно в строго определено време: сутрин в 6 часа и на обед в 12 часа залагам меката храна, а вечер в 18 часа — зърното.

Кокошките винаги имат вода за пиене, като през зимата я за топлям.

Голямо внимание обръщам на хигиената в помещението. Ежедневно постилам пода със суха слама, а веднаж седмично правя основно почистване, измигам постелята, подсушавам с пепел от

негасена вар и постилам отгоре суха слама. Хранилките, кацалките и гнездата поддържам винаги чисти. На кокошките осигурявам пепелна баня и едър пясък за кълване.

Големите грижи, които положих не отидоха напразно. Носливостта се увеличи и през годинага получих по 174 яйца средно от кокошка. Допуснах само 0.8 на сто смъртност.

През настоящата година се боря да получа още по-голяма продукция от поверените ми птици.

Христина Стефанова
птицевъдка от ТКЗС с. Копривец

Добрите грижи за малките пилета — гаранция за ниска смъртност

Дългогодишна гледачка съм на малки пилета. Всяка година научавам все нови и нови неща, което ми помага да отгледам добри и здрави пилета, да снижавам смъртността при тях.

През 1962 г. отгледах 14,000 пилета. Първата партида (7,000 бр.) предадох на 2-месечна възраст, а останалите — когато трябваше да влязат в основното стадо. Допуснах само 6 на сто смъртност.

Пилетата гледахме заедно с мой другар. Добрите резултати, които получихме се дължат на правилното хранене и непрекъснатите грижи. Преди да взема пилетата почиствам птичарника,

измазвам, дезинфецирам пода, стените и приборите. Приготвям постелята, които в повечето случаи е от слама. Поставям хранилките и поилките, които предварително съм изварила. Два-три дни преди докарването на пилетата запалвам пещите за отопление на помещението. На 5 см. от пода поставям термометрите, за регулиране на температурата. Първата седмица поддържам 27° С температура, като всяка следваща седмица я намалявам с няколко градуса. След 40-тия ден температурата достига 12° С. Не допускам никакво колебание в отопляването, както през деня, така и през нощта. Вечер температурата е с 2-3 градуса по-висока отколкото през деня.

За да бъдат пилетата здрави поддържам винаги образцова чистота. Особено държа постелята да бъде винаги чиста и суха. Щом сламата се навлажни веднага я изхвърлям.

Проветряването на помещението е много важно мероприятие за правилния растеж и укрепването на пилетата. Един ден след като малките бъдат настанени отварям за няколко минути прозорците, като с всеки изминат ден удължавам продължителността на проветряването.

При хубаво време пускам пилетата на разходка. Първите дни те престояват около 10-15 минути навън, след това постепенно увеличавам времето за разходка. В дъждовните, хладни и ветровити дни не пускам пилетата навън. След като пилетата навършат 2 месе-

ца заминават на лагер, но не по-рано от м. април.

За да станат високоносливи носачки пилетата трябва правилно да се хранят. Първите три дни след получаването аз ги храня с твърдо сварени яйца и сухар. От четвъртия ден преминавам към комбинирана смеска (една трета смеска и две трети сухар. На петия ден съотношението е $1/2$ смеска и $1/2$ сухар на 6-тия ден $2/3$ смеска и $1/3$ сухар. След това сухара се изключва от дажба та. Още от първия ден започвам да давам на пилетата подквасено бито мляко. През лятото в дажбата включвам и ситно нарязани люцернови листа, а през зимата настъргвам моркови. След 10-тия ден приготвям дрождирана храна, която давам еднократно през де ня.

До 10-тия ден пилетата храня 5-6 пъти дневно само със суха смеска. В следващите дни постепенно изключвам едното хранене със суха смес и го заменям с мокра храна. От 15-20-тия ден им залагам счукани на дребно, във вид на булгур, житни отсевки. Всяка вечер опипвам гушките на пилетата, онези които не са нахрани добре отделям в отделни групи и ги храня с пипета с кисело мляко.

Редовно осигурявам на пилетата прясна вода за пиене. Профилактично и за да се повиши устойчивостта на пилетата срещу много заболявания прибавям към дажбата рибено масло, биовид, а във водата трипанблб и калиев перманганат.

Ето по този начин спазвайки точно режима на хранене и гле да не не допускам висока смъртност при огглеждане на малките пилета.

Мария Златева
птицеглеачка в ТКЗС —Щръклево

Успехи в развитието на конеъдството

През 1954 г. в ДЗС край Русе бяха доставени от СССР 40 тежковозни кобили, които се развъждат в чисто състояние. Седем години по-късно бяха зачислени 20 от тези кобили. За да се получат повече приплоди, ние се стремим правилно да организираме и провеждаме случната кампания.

Подготовката на кобилите започваме в есента, когато те са в бременния период. Племенните кобили се използват за всички видове работа—всяка една от тях работи по 180-190 дена в годината. Напредналата бременност съвпада със зимния сезон (ноември, декември, и януари), когато селскостопанската работа е значително намалена. Кобилите започват да се жребят през м. февруари. Тогава става и покриването им. От петия ден след като се ожреби, ежедневно водим кобилата за изпробване с жребец-пробник. Когато даде най-добър признак на разпасаност, тя се покрива от определения жребец, съгласно случния план. В стопанството има два жребца — „Наговор“ и „Листок“ от руска тежковозна порода, които са много ценни.

През два дена, ако разпасаността продължава, кобилата повторно се покрива от жребца. След 18 дена отново пробваме и, ако е разпасана, се покрива трикратно, а ако откаже, изпробваме след още 18 дена. Продължаваме, докато се уверим, че кобилата не се разпасва, което е указание, че е заплодена. До 30-я ден след последното покриване, ако кобилата не прояви признаци на разпасаност, считаме я за условно заплодена. Ако при изследването се установи, че кобилата е заплодена, повече не се пробва.

За да може да се проследи как е протекла разпасаността при кобилите, водя случен регистър, в който записвам името на кобилата, датата на ожребяването, дните, през които е била разпасана, датата на покриването и името на жребца, от който е покрита.

Няколко дена преди да се ожреби, под кобилага постилам чиста слама. Най-напред подсушавам кончето, а след 1-2 часа го изправам и подпомагам да суче. След като навърши 2-3 седмична възраст, кончето започва да търси храна. Тогава му давам овес и доброкачествено люцерново сено.

На малките кончета осигурявам ежедневно движение. Полезно е кончетата да се пускат на паша. Това спомага за бързото им

развигие. Кончетата бързо свикват на групово движение за паша и водопой.

От зачислените ми 20 кобили миналата година отгледах — 18 жизнеспособни кончета. Този успех се дължи до голяма степен и на правилното хранене на кобилите-майки. Тежковозните кобили са невзискателни. През зимата те се задоволяват с малко концентриран фураж, а през лятото — с още по-малко. Но редовно им давам сено, сочни фуражи, зелена люцерна и ги пускам на паша.

Кончетата бързо израстват и на една и половина-две годиш на възраст достигат майките си. След като навършат две и половина години могат да се използват в работа. Загова пък ние се стремим добре да ги храним. Всяко конче получава по 2-3 кг концентриран фураж и 5-6 кг люцерново сено на ден.

Всяко конче, което навърши 2 години, започваме да приучваме във впряг и го тренираме на бързина и в теглене на голям говар. Под ръководството на специалистите от инспекцията на животновъдство всички кончета изпитваме във впряг на хиподрума в Русе. Миналата година нашите коне във впряг с товар 3,600 кг изминаха средно по 231.5 м, което беше най-доброто постижение.

От резултатите, които сме получили и друг път, се установи, че конете от тежковозната порода имат голяма работоспособност. Двойка тежковозни коне могат да теглят кола с товар 2.5-3 тона. За да се използват по-правилно теглителните способности на тези коне, са необходими усъвършенствувани транспортни средства (платформи с гумени колела).

Нено Василев,
конегледач от ДЗС край Русе

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.

* * *	Да достигнем и надминем успехите на първенците в животновъдството от 1962 год	3
Генчо Коев Генов —		
Иордан Чонев	— Племенната работа по животновъдството в Русенски окръг . .	16
Ибрям Хасанов Хиссеинов	— По 4,500 литра мляко от фуражна крава	13
Юсние Реджебова	— Как станах петхилядник	18
М. Къснеделчев	— С труд и умение	21
Да се учим от опита на първенците. По 860 гр дневен прирѣст.		
Николина Ганева	—	24
Желан среден дневен прирѣст от малките телета.		26
Борис Пепелиев	— Как променихме облика на овцевъдството.	28
Димитър Димитров	— Високо продуктивна и доходна овцеферма.	33
Билиял Хасанов	— Как получихме по 9.800 кг. вълна от шиле.	34
Стоян Ганчев	— Обичам работата си и постигам добри резултати.	36
Мирчо Василев	— На държавата 105 тона свинско месо.	38
Иван Борейков	— За повече и по-ефтино свинско месо.	38
Станчо Неделчев		
Стефана Йорданова		
Пена Минчева	— Как получих 176 яйца от кокошка-носачка.	40
Христина Стефнова	— По 173 яйца от кокошка	42
Мария Златева	—	
Добрите грижи за малките пилета — гаранция за ниска смъртност.		46
Нено Василев	— Успехите в развитие на коневъдството.	46

